

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

**BİLGİ EDİNME HAKKININ KULLANILMASI BAKIMINDAN 2018 YILINA
İLİŞKİN DEĞERLENDİRME**

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin verileri içeren 2018 yılı raporlarını Şubat ayı sonuna kadar Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, aynı maddenin “Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.” hükmü doğrultusunda hazırladığı “2018 yılı Bilgi Edinme Genel Raporu’nu, 29.04.2019 tarih ve E-1432/12827 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyunun bilgisine sunulan 2018 yılı Genel Raporu TBMM internet sayfasında yayımlanmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu’nun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına 2018 yılı içerisinde toplam **1.733.779** adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.

Bu başvurulardan **1.428.357** adedi olumlu cevaplanmıştır. Böylece kamu kurum ve kuruluşlarınca toplam başvuruların yaklaşık **% 82’sine** olumlu cevap verildiği görülmektedir.

Toplam başvurulardan **136.339’una** kısmen olumlu, kısmen de olumsuz cevap verilmiştir. Bu sayının toplam başvurulara oranı ise yaklaşık **% 8’dir**.

Toplam başvurulardan **133.208** adedi reddedilmiştir. Böylece toplam başvuruların yaklaşık **% 8’ine** olumsuz cevap verilmiştir.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvuruların adedi **35.875** olup, bu başvuruların toplam başvuru sayısına oranı yaklaşık **%2’dir**.

Başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı ise **783** olarak gerçekleşmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarına 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında 2018 yılında yapılan başvurular, 2017 yılına göre azalma eğilimi göstermiştir. Bu kapsamda, 2018 yılındaki toplam başvuru sayısı (1.733.779), 2017 yılına göre (1.806.958) yaklaşık % 4 oranında azalmıştır.

Yine 2018 yılında kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi edinme taleplerini karşılama oranının 2017 yılına benzer şekilde yüksek bir seyir izlediği ve başvuruların % 82 gibi yüksek bir oranda olumlu cevaplandığı görülmektedir. (Bu oran 2004 yılında % 87,9, 2005 yılında % 86,5, 2006 yılında % 86,4, 2007 yılında % 79,9, 2008 yılında % 86,2, 2009 yılında % 86,8, 2010 yılında % 81,2, 2011 yılında % 87,5, 2012 yılında % 92, 2013 yılında % 90, 2014 yılında % 95, 2015 yılında % 85,6, 2016 yılında % 84,2 ve 2017 yılında da % 80,7 olarak gerçekleşmiştir.) Reddedilen veya başka bir deyişle olumsuz cevap verilen başvurular ise % 8 gibi düşük bir seviyede seyretmiştir. (Bu oran 2004 yılında % 5,1, 2005 yılında % 8,6, 2006 yılında ise % 8, 2007 yılında % 7,4, 2008 yılında % 7,4, 2009 yılında % 7,5, 2010 yılında % 6,6, 2011 yılında, 2012 yılında % 4, 2013 yılında %3, 2014 yılında % 3, 2015 yılında % 7, 2016 yılında % 7, 2 ve 2017 yılında da % 6,4’tür.) Dolayısıyla reddedilen başvuruların toplam başvurulara göre oranının oldukça düşük olduğu görülmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı

**BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU'NA BAŞVURU SAHİPLERİNCE
YAPILAN İTİRAZLAR İLE KURUM VE KURULUŞLARIN GÖRÜŞ TALEPLERİ**

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, 2018 yılında **8** toplantı yapmıştır.

2018 yılı içerisinde kamu kurum ve kuruluşları, 4982 sayılı Kanun ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin uygulanmasında karşılaştıkları ve tereddüde düştükleri hususlarla ilgili olarak, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na **3 adet** başvuru ile görüş talebinde bulunmuştur.

2018 yılı içerisinde bilgi edinme başvurusu yapan başvuru sahiplerine kamu kurum ve kuruluşlarınca verilen cevaplara karşı Kurul'a **1.159** adet **itiraz başvurusu** olmuştur. Bu itirazlardan **40** adedi, "**KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşlarca verilen cevaplar yerinde görülmemiştir.

Yine itirazlardan **107** adedi, "**USULDEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde cevap vermeleri sağlanmıştır. İtirazlardan **74** adedi, "**KISMEN KABUL**" edilerek, kurum ve kuruluşların başvuru sahibine verdikleri olumsuz cevapların bir kısmı yerinde görülmemiş; diğer kısmı ise mevzuata uygun olarak değerlendirilmiştir. İtirazların **563** adedi hakkında kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden, "**RED**" kararı verilmiştir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna 2018 yılında yapılan itiraz başvurularının sayısı 1.159 (2017 yılında 2.020) iken, aynı yıl idari yargıya yapılan itirazların sayısı 783 (2017 yılında 797) olarak gerçekleşmiştir. Bu açıdan Kurula yapılan itiraz sayısının ve idari yargıya yapılan başvuru sayısının düştüğü görülmektedir.